

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่คาดหวังของผู้บริหารในสายงานบัญชีและการเงินในบริษัทมหาชน โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์เชิงสำรวจโดยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อสกัดองค์ประกอบ จากนั้นนำมาวิเคราะห์โมเดลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยใช้โปรแกรม AMOS ซึ่งในบทนี้ขอเสนอ 3 ส่วนประกอบด้วย

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ในมุมมองของผู้บริหารบริษัทมหาชนของประเทศไทย พบว่า สมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่คาดหวังมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย กล่าวคือ องค์ความรู้ด้านวิธีการเชิงปริมาณและสถิติไปใช้ในการแก้ไขปัญหาทางธุรกิจ และตัวแปรที่มีความคาดหวังน้อยที่สุดคือสมรรถนะด้านสารสนเทศในฐานะผู้ออกแบบและพัฒนาสารสนเทศ

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเพื่อสกัดองค์ประกอบ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อศึกษาความหนักแน่นของโมเดลนั้น สรุปได้ข้อมูลเป็นรายข้อดังนี้

5.1.1 สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชีที่สังเคราะห์ได้จากวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจมีจำนวน 13 ด้าน คือ

1. ความรู้ทางบัญชีและการเงิน(KAF) ประกอบด้วย 3 ตัวแปร
2. ความรู้ทั่วไป(GK) ประกอบด้วย 3 ตัวแปร
3. ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ(ด้านการใช้งาน) (ITU) ประกอบด้วย 4 ตัวแปร
4. ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ(ด้านความรู้เบื้องต้น) (ITK) ประกอบด้วย 4 ตัวแปร
5. ทักษะทางปัญญา (KS) ประกอบด้วย 3 ตัวแปร

6. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่(การประเมิน ติดตาม ข้อบังคับ) (ES) ประกอบด้วย 3 ตัวแปร

7. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่(ความชำนาญทางตัวเลข IT การตัดสินใจ) (DID) ประกอบด้วย 3 ตัวแปร

8. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเบื้องต้น (PER) ประกอบด้วย 4 ตัวแปร

9. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล(ปรับตัว จริยธรรม ระวัง) (AEA)ประกอบด้วย 3 ตัวแปร

10. ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (การทำงาน)(PAT)ประกอบด้วย 3 ตัวแปร

11. ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น(การนำเสนอ) (PS)ประกอบด้วย 4 ตัวแปร

12. ทักษะทางองค์กรและการจัดการ (OMS)ประกอบด้วย 4 ตัวแปร

13. จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ (EA)ประกอบด้วย 5 ตัวแปร

ซึ่งองค์ประกอบที่สังเคราะห์ได้เหล่านี้ผ่านการตรวจสอบขั้นต้นถึงความเหมาะสมของข้อมูลโดยสามารถอธิบายได้จากค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 5843.331 sig.0.000 แสดงว่ามีความแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การพิจารณาดัชนีไคเซอร์-ไมเยอร์-ออลกิน(Kaiser-Miyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy:KMO) ซึ่งเป็นดัชนีบอกความแตกต่างระหว่างเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่สังเกตได้ควรมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปซึ่งจากผลการวิเคราะห์ KMO มีค่า 0.584 ค่าที่ได้แสดงว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันได้

5.1.2 สมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่คาดหวังในบริษัทมหาชนในมุมมองของผู้บริหาร ที่ได้จากวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมีจำนวน 13 ด้าน 46 ตัวแปร โดยโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้ สมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่คาดหวังในบริษัทมหาชนในมุมมองของผู้บริหารทั้ง 13 ด้าน สามารถอธิบายโดยการจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากน้อยไปมาก ดังนี้

1. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่(การประเมิน ติดตาม ข้อบังคับ)
2. ความรู้ทั่วไป
3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเบื้องต้น
4. ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น(การนำเสนอ)
5. ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (การทำงาน)
6. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล(ปรับตัว จริยธรรม ระวัง)
7. ทักษะทางองค์กรและการจัดการ

8. ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ(ด้านความรู้เบื้องต้น)
9. ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ(ด้านการใช้งาน)
10. ความรู้ทางบัญชีและการเงิน
11. ทักษะทางปัญญา
12. จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ
13. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่(ความชำนาญทางตัวเลข IT การตัดสินใจ)

ทั้งนี้ หากพิจารณาจากดัชนีที่ใช้วัดระดับความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่าผลการวัดพบว่า โมเดลนี้มีความสอดคล้องกลมกลืนเนื่องจาก 1) ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 63.505 2) ค่าองค์ค่าอิสระเท่ากับ 58 3) ค่า P-Value เท่ากับ 0.289 4) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (TLI) เท่ากับ 0.964 5) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.973 6) ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.044 7) ค่ารากกำลังสองของความคาดเคลื่อน (RMSEA) เท่ากับ 0.020 และ 8) ค่าขนาดของตัวอย่างที่เพียงพอต่อการวิเคราะห์ ณ 0.05 (HOELTER0.05) เท่ากับ 282 แสดงว่า โมเดลสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่คาดหวังในบริษัทมหาชนในมุมมองผู้บริหารที่สร้างขึ้นนี้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่คาดหวังในบริษัทมหาชนที่สอดคล้องกับ IES2 IES3 และ IES4 นั้น สอดคล้องกับมุมมองของผู้บริหารสายงานบัญชีในบริษัทมหาชนในประเทศไทย โดยสรุปตั้งประเด็นรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.1 จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารงานในบริษัทมหาชน พบว่า สมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีประกอบด้วย 13 ประการ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากคะแนนน้ำหนักของแต่ละองค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่(การประเมิน ติดตาม ข้อบังคับ)มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1

ซึ่งการศึกษาครั้งนี้พบว่าทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ในด้าน การประเมิน การติดตาม การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัดนี้ เป็นหน้าที่ที่สำคัญสำหรับนักบัญชี นอกจากจะมีความรู้ความสามารถในเชิงปฏิบัติแล้วยังนำวิชาความรู้มาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือผู้อื่น อีกทั้งยังสามารถติดตามผลการปฏิบัติและผลการแก้ไขปัญหา

ต่าง ซึ่งยึดหลักกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัดต่อการดำเนินงานทางวิชาชีพจึงจัดว่าทักษะดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่บริษัทมหาชนต้องการ และเป็นไปตามมาตรฐาน IES ฉบับที่ 3

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพงศ์ศิริภพ ทองศิริวิสุรเกตุ (2554) ซึ่งกล่าวว่า ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ เป็นสมรรถนะหลักที่บรรจุอยู่ใน IES3 โดยผู้ที่มีทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติหน้าที่ในด้านการประเมิน การติดตาม และข้อบังคับ จะต้องเป็นผู้ที่สามารถวัดมูลค่าและประเมินราคาได้ อีกทั้งยังมีความสามารถในการเขียนรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง สอดคล้องตามมาตรฐานสากล และ เป็นผู้มีความรู้ด้านกฎหมายและข้อบังคับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างถ่องแท้ และผลการศึกษายังสอดคล้องกับคุณสมบัติเฉพาะทางวิชาชีพบัญชีในบทที่ 2 ตารางที่ 2.3 ข้อ 1 และข้อ 2 กล่าวคือ ผู้สมัครงานในตำแหน่งดังกล่าวของบริษัทมหาชน (10 บริษัทที่ผลประกอบการดี) จะต้องสามารถควบคุมและตรวจสอบการบันทึกบัญชีรับ-จ่าย รวมถึงมีความสามารถติดตามความก้าวหน้าโครงการเพื่อใช้ในการบันทึกรายได้ประจำเดือนสำหรับแต่ละโครงการ

2. องค์กรประกอบ ความรู้ทั่วไป มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 2

องค์กรประกอบความรู้ทั่วไปที่นักบัญชีต้องมีจะต้องประกอบด้วย ความรู้ด้านกฎหมาย ธุรกิจและกฎหมายพาณิชย์ การตรวจสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่นทางวิชาชีพบัญชี และค่านิยมทางวิชาชีพจริยธรรมทางวิชาชีพ ซึ่งองค์ประกอบด้านนี้มีความสำคัญต่อจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพทางบัญชีอย่างสูง เพราะนอกจากจะใช้วิชาความรู้ด้านบัญชีในการประกอบวิชาชีพทางบัญชีแล้วต้องเข้าใจกฎหมายธุรกิจ กฎหมายพาณิชย์ อย่างถูกต้อง เพื่อสามารถดำเนินการ หรือตรวจสอบบัญชี อย่างถูกต้องสอดคล้องตามหลักจริยธรรมวิชาชีพ ทำให้้องค์ประกอบด้านนี้เป็นด้านที่มีความสำคัญต่อสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่บริษัทมหาชนคาดหวัง และมาตรฐานสากล IES2

ผลงานสอดคล้องกับการศึกษาของ ศรีบุญย์ ชูเกียรติ (2553) และ กันต์กนิษ หาญวงษา (2549) ที่ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ว่าจะสามารถดำเนินการจัดทำข้อมูลทางบัญชีตามความเป็นจริง จัดเขียนงบการเงินได้อย่างถูกต้อง ยังจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และการรักษาความลับของบริษัท หรือกิจการไม่เปิดเผยแก่บุคคลภายนอก และผลการศึกษายังสอดคล้องกับคุณสมบัติเฉพาะทางวิชาชีพบัญชีในบทที่ 2 ตารางที่ 2.3 ข้อ 7 กล่าวคือ มีความรู้ด้านอื่นๆ เพื่อสามารถตอบข้อซักถามเกี่ยวกับการบัญชีและการเงินกับผู้สอบบัญชีได้ และข้อ 10 คือการมีไหวพริบทางธุรกิจ

3. องค์กรประกอบทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเบื้องต้น มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 3

องค์ประกอบนี้ประกอบด้วย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การสามารถจัดการตนเองได้ การมีความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และความสามารถที่สามารถทำงานให้เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดให้ ทักษะทั้งหมดนี้เป็นทักษะเฉพาะตัวส่วนบุคคลตามที่ ระบุใน IES3 แต่ทักษะทั้งหมดนี้สามารถฝึกและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ได้ถ้านักบัญชีมีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ มีความตื่นตัวเพื่อหาสิ่งที่ดีและเรียนรู้สิ่งใหม่อย่างสร้างสรรค์ กระจือหรือรันทำงานที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยคุณภาพที่ดี

ผลงานสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิพันธ์ เห็น โชคชัยชนะ (2548) กล่าวว่า วิชาชีพบัญชีเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญและ จำเป็นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภาคส่วนทั้ง ภาคเอกชน ภาครัฐ และภาครัฐวิสาหกิจ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักบัญชีจะต้องตื่นตัวเรียนรู้และพัฒนาความรู้ของตนให้ดียิ่งขึ้นไปเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมให้สูงสุด เช่นเดียวกับการศึกษาของ บัวจันทร์ อินธิโส และคณะ (2552) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์คือส่วนหนึ่งที่นักบัญชีต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกันกับศาสตร์ความรู้ทางวิชาชีพอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากสามารถกระตุ้นให้คิดค้นสิ่งใหม่ๆ การทำงานระบบใหม่ และการเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อนำไปสู่การเพิ่มสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีต่อไป

4. ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (การทำงาน) มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 4

องค์ประกอบด้านนี้จะแสดงลักษณะความสำคัญระหว่างนักบัญชีและเพื่อนร่วมงานทั้งส่วนงานเดียวกันและต่างส่วนงาน เนื่องจากนักบัญชี จะต้องคอยตรวจสอบการทำงานด้านบัญชีของทุกส่วน ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานจะเป็นส่วนสำคัญต่อความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Meagher (2010) ในด้านคุณลักษณะของนักบัญชี นั้นพบว่าทักษะที่สำคัญทักษะที่สำคัญสำหรับนักบัญชีในการทำงานจึงได้แก่ การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และ บัวจันทร์ อินธิโส และคณะ (2552) ยังกล่าวถึง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาตนเองความความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี พบว่า ควรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและผลการศึกษายังสอดคล้องกับคุณสมบัติเฉพาะทางวิชาชีพบัญชีในบทที่ 2 ตารางที่ 2.3 ข้อ 16 คือสามารถทำงานเป็นทีมได้

5. องค์ประกอบ ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (การนำเสนอ) มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 5

ทักษะการนี้มีความสำคัญไม่ด้อยไปกว่า ทักษะการปฏิบัติสัมพันธ์ในด้านการทำงานข้างต้นเลยเนื่องจากเป็นทักษะที่ประกอบด้วยความสามารถที่นักบัญชีจะต้องอภิปราย ในทัศนะของ

ตนเองอย่างมีประสิทธิภาพผ่านการเขียนที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงมีความสามารถนำเสนออภิปราย ในทัศนะของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพผ่านการพูดที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การเป็นผู้ฟังอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญ และทำงานร่วมกันกับคนหรือสถานที่ที่วัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง ย่อมทำให้นักบัญชีที่มีสมรรถนะด้านดังกล่าวนี้เป็นที่ต้องการขององค์กรระหว่างประเทศ สอดคล้องคุณสมบัติของนักบัญชีที่ระบุไว้ในข้อกำหนด IES3

ยังเป็นไปตามผลการศึกษาของ พัชรินทร์ ทานนท์ (2552) ที่ได้ศึกษาและเสนอแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะของพนักงานงานบัญชีว่าควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติเพื่อเพิ่มเติมสมรรถนะของนักบัญชีทุกด้าน และกระตุ้นให้นักบัญชีมีทักษะความชำนาญในด้านการนำเสนอความคิดเห็นหรือนำเสนอผลงาน และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กรรณิการ์ ลำลือ (2552) กล่าวถึงคุณสมบัติของนักบัญชีในทักษะทางวิชาชีพที่ผู้ประกอบการพึงประสงค์จะต้องมีความรู้ในการทำบัญชีแล้วยังต้องสามารถนำเสนอและจัดทำรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง และผลการศึกษายังสอดคล้องกับคุณสมบัติเฉพาะทางวิชาชีพบัญชีในบทที่ 2 ตารางที่ 2.3 ข้อ 9 และข้อ 10 กล่าวคือ มีทักษะและความสามารถทำรายละเอียดวิเคราะห์งบการเงินและรายละเอียดอื่นเพื่อสรุปรายงานประจำปี รวมถึงความสามารถในการสื่อสารและนำเสนอ

6. องค์กรประกอบทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล(ปรับตัว จริยธรรม ระวัง) มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 6

ผู้ที่มีทักษะนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงสามารถปฏิบัติตามจรรยาบรรณและจริยธรรมทางวิชาชีพอย่างเคร่งครัด และคอยระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ ซึ่งเป็นสมรรถนะหลักที่นักบัญชีพึงมี โดยเฉพาะการระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ นี้จะต้องมีคุณสมบัติ รอบคอบ และเป็นผู้ที่มีความสงสัยในศาสตร์เพื่อพึงระวังหรือป้องกันความสูญเสียอันจะเกิดขึ้นแก่ตนเองและหน่วยงาน ตามที่ระบุไว้ในคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของนักบัญชีตามมาตรฐาน IES3

สอดคล้องตามผลการศึกษาของ กรรณิการ์ ลำลือ (2552) ที่ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการ ซึ่งนอกจากจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชี ยังต้องมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ และผลการศึกษายังสอดคล้องกับคุณสมบัติเฉพาะทางวิชาชีพบัญชีในบทที่ 2 ตารางที่ 2.3 ข้อ 3 กล่าวคือเป็นผู้ที่มีความสามารถวิเคราะห์รายการประกอบงบการเงินที่ผิดปกติ

7. องค์กรประกอบทักษะทางองค์กรและการจัดการ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 7

โดยองค์กรประกอบด้านนี้เป็นองค์กรประกอบที่ประกอบด้วยทักษะด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องนอกเหนือความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ในงานบัญชี กล่าวคือนักบัญชีที่มีสมรรถนะด้านนี้จะต้องเป็น

ผู้ที่มีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ ความสามารถในการจัดองค์กรและการจัดคนให้เหมาะสมกับงาน รวมถึงมีความรู้ความสามารถบริหารคนหรือลูกจ้าง หรือลูกน้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงต้องมีความเป็นผู้นำสูง และเข้าใจองค์กรสามารถตัดสินใจในสิ่งต่างๆ ภายใต้อำนาจจริงในวิชาชีพนั้นๆ ซึ่งเป็นทักษะที่ IES3 ระบุไว้ว่านักบัญชีควรมีคุณสมบัติและทักษะดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะทางวิชาชีพควบคู่ไปกับการรู้ทางวิชาชีพ

ผลการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กรรณิการ์ ลำลือ (2552) คุณสมบัติที่เด่นชัดของผู้บริหารด้านบัญชีจะต้องมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหา แก้ไขหรือลดความขัดแย้ง โดยมีความสามารถทำงานเป็นทีม มีความสามารถในการจัดแบ่งหน้าที่ งาน และมีภาวะเป็นผู้นำและมีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์และทักษะการจัดการ และการศึกษาของ ศรีณย์ ชูเกียรติ (2553) พบว่า งานที่นักบัญชีส่วนใหญ่ทำมักเกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ด้านบัญชีการเงิน และภาษีอากรแก่หน่วยงานอื่นในองค์กร แต่งานที่ต้องดำเนินการและให้ความสำคัญควบคู่ไปคือ ต้องทำการวางแผนกลยุทธ์ในระยะยาว การจัดเตรียมข้อมูลกับความสามารถในการทำกำไรจากลูกค้าและสินค้า และการดูแลระบบบัญชีต้นทุน มีวิสัยทัศน์ ความสามารถในการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และลดความขัดแย้ง ความเป็นผู้นำ ความมีจริยธรรม และความสามารถให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานอื่น และผลการศึกษายังสอดคล้องกับ คุณสมบัติเฉพาะทางวิชาชีพบัญชีในบทที่ 2 ตารางที่ 2.3 ข้อ 13 กล่าวคือเป็นผู้มีความสามารถในด้านการบริหารทั่วไป

8. องค์ประกอบด้านความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ(ด้านความรู้เบื้องต้น) มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 8

องค์ประกอบด้านนี้ประกอบด้วยตัวแปร ทางด้านความรู้ทั่วไปทางสารสนเทศ ความสามารถในการควบคุมเทคโนโลยี สมรรถนะทางการควบคุม และเป็นผู้ออกแบบและพัฒนาสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบัน ที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้นักบัญชีที่คาดหวังในบริษัทมหาชนจะต้องเป็นผู้มีความรู้เบื้องต้นทางด้านเทคโนโลยีเป็นสำคัญ และทักษะดังกล่าวนี้จะส่งผลโดยตรงต่อสมรรถนะในการประกอบวิชาชีพทางบัญชีต่อไป

ผลการศึกษานี้เป็นไปตาม พงศ์ศิริภพ ทองศิริวิสุรเกตุ (2554) ที่ศึกษาพบว่า ความรู้ด้านการใช้งานในระบบสารสนเทศ มีความสำคัญมากที่สุดในสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี เพราะเป็นคุณสมบัติของนักวิชาชีพบัญชี ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปทางเทคโนโลยี ความรู้เรื่องการควบคุม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้ทางการใช้งานระบบสารสนเทศที่มีความสำคัญ

กับสมรรถนะของนักวิชาชีพอื่น และผลการศึกษายังสอดคล้องกับคุณสมบัติเฉพาะทางวิชาชีพ บัญชีในบทที่ 2 ตารางที่ 2.3 ข้อ 12 กล่าวคือเป็นผู้มีความสามารถทางด้าน IT

9. องค์ประกอบความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ(ด้านการใช้งาน) มีค่าน้ำหนัก องค์ประกอบเท่ากับ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 9

นักบัญชีนอกจากจะมีความรู้เบื้องต้นในด้านเทคโนโลยีแล้วยังต้องมีความสามารถในการนำไปใช้งานได้มีประสิทธิภาพ เช่น ศาสตร์ Accounting Information System ซึ่งเกิดจากการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านบัญชีและการเงินไปสู่ระบบและสามารถใช้งานระบบให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานได้จริง

เช่นเดียวกันกับการศึกษาของ กันต์กนิษฐ หาญวงษา (2549) ที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยนิคมนักบัญชีจะมีความรู้พื้นฐานและความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับระบบสารสนเทศแล้ว จะต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ด้วยและผลการศึกษายังสอดคล้องกับคุณสมบัติเฉพาะทางวิชาชีพ บัญชีในบทที่ 2 ตารางที่ 2.3 ข้อ 12 และ 15 กล่าวคือนอกจากจะมีความรู้ด้าน IT แล้วยังสามารถใช้งานโปรแกรมที่สำคัญในองค์กรได้ เช่น SAP เป็นต้น

10. องค์ประกอบ ความรู้ทางบัญชีและการเงิน มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 10

นักบัญชีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับศาสตร์ในวิชาชีพอย่างครบถ้วน กล่าวคือ เป็นผู้มีความรู้เรื่องการบัญชีการเงินและการรายงานทางการเงิน การบัญชีเพื่อการบริหารและการควบคุมทางการบริหาร รวมถึง เป็นผู้มีความรู้ในด้านภาษีอากรและการคำนวณมูลค่าภาษีได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศรัณย์ ชูเกียรติ (2553) ทำการการวิเคราะห์การปฏิบัติงานและการสำรวจทักษะที่จำเป็นของนักบัญชี โดยพบว่า งานที่นักบัญชีส่วนใหญ่ทำมักเกี่ยวข้องกับ การให้ความรู้ด้านบัญชีการเงิน และภาษีอากรแก่หน่วยงานอื่นในองค์กร จึงจะสามารถให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่หน่วยงานอื่นๆ ได้ และผลการศึกษายังสอดคล้องกับคุณสมบัติเฉพาะทางวิชาชีพบัญชีในบทที่ 2 ตารางที่ 2.3 ข้อ 1 2 5 และ 6

11. องค์ประกอบ ทักษะทางปัญญา มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 11

โดยนักบัญชีที่มีทักษะดังกล่าวนี้จะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร รวมถึงความสามารถในการสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ และสามารถระบุสาเหตุที่ต้นตอของปัญหาเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ถูกและตรงจุด

สอดคล้องกับสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่บริษัทมหาชนประกาศรับสมัครงานเกี่ยวกับคุณสมบัติเฉพาะทางวิชาชีพทางบัญชี ในบทที่ 2 ตารางที่ 2.3 ข้อ 6 7 9 และ 11คือสามารถ

ทำรายละเอียดประกอบงบและหมายเหตุประกอบงบการเงิน และ รับผิดชอบในการประสานงาน และตอบข้อซักถามเกี่ยวกับการบัญชีและการเงินกับผู้สอบบัญชี รวมถึงสามารถทำรายละเอียดวิเคราะห์ทั้งงบการเงินและรายละเอียดอื่นเพื่อสรุปรายงานประจำปี และความสามารถในด้าน GAAP/IFRS/TAX

12. องค์ประกอบด้าน จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ

นักบัญชีที่มีองค์ประกอบด้านนี้จะต้อง เป็นผู้ที่มีความสนใจใฝ่รู้และตั้งใจที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา มีความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรมเที่ยงตรง และซื่อสัตย์สุจริต สามารถรักษาความลับต่อองค์กร ข้อมูลที่ได้ไม่ควรเปิดเผยแก่บุคคลที่สาม นอกจากการให้ข้อมูลตามที่กฎหมายกำหนด อีกทั้งมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ละทิ้งงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และมีความรับผิดชอบต่อองค์กร ตามที่ระบุในมาตรฐาน IES4

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กันต์กนิษฐ หาญวงษา (2549) คุณสมบัติของนักบัญชี นอกจากจะต้องมีความรู้ทางบัญชีมากที่สุดแล้วยังต้องมีความสามารถในการทำงานการเงิน และด้าน และด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ คือ การรักษาความลับของหน่วยงานไม่เปิดเผยแก่บุคคลภายนอก

13. องค์ประกอบทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่(ความชำนาญทางตัวเลข IT การตัดสินใจ)

ผู้ที่มีสมรรถนะทางด้านนี้จะต้องมีความรู้และความชำนาญทางด้านศาสตร์ตัวเลข ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และแบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยงเป็นอย่างดี

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศรีณย์ ชูเกียรติ (2553) นักบัญชีต้องมีความรู้พื้นฐานที่ดี ด้านบัญชีการเงิน และภาษีอากร เช่นเดียวกับ สมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่บริษัทมหาชน ประกาศรับสมัครงานเกี่ยวกับคุณสมบัติเฉพาะทางวิชาชีพทางบัญชี ในบทที่ 2 ตารางที่ 2.3 ข้อ 1 2 4 5 6 8 9 11 12 และ 15

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีเพื่อสอดคล้องตามความต้องการของบริษัทมหาชน ประกอบด้วย

- 1) ควรพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 2) ควรเห็นความการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง

3) ควรหมั่นฝึกฝนทักษะความชำนาญและความรู้โดยการแสวงหาการอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือ สามารถถ่ายทอดทักษะหรือวิธีการทำงานที่ดีของตนสู่เพื่อนร่วมงานเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ที่ตนมีและความรู้ใหม่หรือทักษะวิธีการดำเนินงานใหม่ๆ จากเพื่อนร่วมงาน

4) สถาบันการศึกษาควรสนับสนุนการเรียนรู้ทักษะอื่นๆ รวมทั้งทักษะทางวิชาชีพบัญชี เช่นการส่งเสริมให้มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ รวมถึง การส่งเสริมให้มีความเป็นผู้นำ สามารถบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ